

Programme

September 08 12:00

კრისტოფ ბარატი – ვიოლინო ედგარ მორო - ჩელო ბორის გილტბურგი - ფორტეპიანო

ბედრჟიხ სმეტანა
საფორტეპიანო ტრიო სოლ მინორი, თხზ. 15
Moderato assai
Allegro, ma non agitato
Finale: Presto

ფელიქს მენდელსონი
საფორტეპიანო ტრიო No. 2 დო მინორი, თხზ. 66
Allegro energico e con fuoco
Andante espressivo
Scherzo: Molto allegro quasi presto
Finale: Allegro appassionato

Kristóf Baráti - Violin Edgar Moreau - Cello Boris Giltburg - Piano

Bedřich Smetana
Piano Trio in G Minor, Op. 15
Moderato assai
Allegro, ma non agitato
Finale: Presto

Felix Mendelssohn
Piano Trio No. 2 in C Minor, Op. 66
Allegro energico e con fuoco
Andante espressivo
Scherzo: Molto allegro quasi presto
Finale: Allegro appassionato

ბედრჟიხ სმეტანა

საფორტეპიანო ტრიო სოლ მინორი, თხზ. 15
ბედრჟიხ სმეტანას საფორტეპიანო ტრიო კამერული მუსიკის რეპერტუარში ერთ-ერთი ყველაზე ღრმად პირადული ნაწარმოებია. 1855 წელს დაწერილ ტრიოში კომპოზიტორი პატივს მიაგებს თავის ქალიშვილს, ბედრჟიშკას, რომელიც ტრაგიკულად გარდაიცვალა ოთხი წლის ასაკში ქუნთრუშით. ნაწარმოების ემოციური ინტენსივობა და ლირიკული სილამაზე ასახავს სმეტანას დიდ მწუხარებასა და სიყვარულს დაკარგული შვილის მიმართ, რაც ტრიოს ღრმად ემოციურ და ექსპრესიულ ნაწარმოებად აქცევს. 1855 წლის პრემიერაზე არაერთგვაროვანი რეაქციების მიუხედავად, საფორტეპიანო ტრიო საბოლოოდ კარგად მიიღო პუბლიკამ. ის, მაგალითად, ძალიან მოეწონა ფერენც ლისტს, რომელიც სმეტანას ბოჰემიაში ესტუმრა. ტრიომ სმეტანას მნიშვნელოვანი კომპოზიტორის სახელი დაუმკვიდრა კამერული მუსიკის სფეროში. ითვლება, რომ სმეტანას უფრო გვიანდელ ნაწარმოებებს გამოარჩევს ჩეხური ფოლკლორის ელემენტების ინტენსიური გამოყენება, თუმცა საფორტეპიანო ტრიო უკვე მიგვანიშნებს მის ინტერესზე, თავის ნაწარმოებებში ჩართოს ჩეხური ხალხური მუსიკის ელემენტები. იმასთან ერთად, რომ საფორტეპიანო ტრიო ძალიან პირადულია, ნაწარმოებმა საკუთარი წვლილი შეიტანა ჩეხური მუსიკალური იდენტობის განვითარებაში.

ფელიქს მენდელსონი
საფორტეპიანო ტრიო No. 2 დო მინორი, თხზ. 66

ფელიქს მენდელსონმა თავისი მეორე საფორტეპიანო ტრიო შემოქმედებითი გზის ბოლოში - 1845 წელს შექმნა. კომპოზიტორმა ტრიო დაბადების დღეზე საჩუქრად თავის უსაყვარლეს დას - ფანის მიართვა, თუმცა მიძღვნის ადრესატი სხვა გახლდათ. „არაფერია საკმარისად კარგი თქვენთვის, მათ შორის არც ეს ტრიო“, - წერდა მენდელსონი თავისი დროის ცნობილ მევიოლინესა და კომპოზიტორს ლუის შპორს, რომელმაც არაერთხელ შეასრულა ტრიო მენდელსონთან ერთად. წერილში მენდელსონი ზედმეტად თავმდაბალია - დო-მინორული ტრიო მის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს შედევრად ითვლება. მუსიკის მაღალ ხარისხთან ერთად, მას ერთი ფაქტი სძენს განსაკუთრებულ წონადობას: ტრიოს შექმნიდან ორი წლის შემდეგ კომპოზიტორი გარდაიცვალა, დო-მინორული საფორტეპიანო ტრიო კი მუსიკის ისტორიაში შევიდა როგორც მენდელსონის უკანასკნელი მნიშვნელოვანი კამერული ნაწარმოები.

ამ დროს საქართველოში...

პირველი ქართული საფორტეპიანო ტრიო მენდელსონის დო-მინორული ტრიოს შექმნიდან ერთი საუკუნის შემდეგ დაიწერა. ქართული აკადემიური, დასავლეთევროპულ ტრადიციებზე დაფუძნებული მუსიკა მხოლოდ XX საუკუნის დასაწყისიდან ვითარდება. მისი ჩამოყალიბების გარიჟრაჟზე ნამყვანი ვოკალური ჟანრები აღმოჩნდა საგუნდო, საოპერო და ვოკალურ-კამერული მუსიკა. მართალია, ჯერ კიდევ 1901 წელს შეიქმნა პირველი კამერულ-ინსტრუმენტული ნაწარმოებები - დიმიტრი არაყიშვილის პრელუდია და ფუგა სიმებიანი კვარტეტისთვის, მაგრამ ეს უფრო გამონაკლისის სახეს ატარებდა. კამერულ-ინსტრუმენტული ჟანრის პიონერად კომპოზიტორი შალვა თაქთაქიშვილი (1900-1965) მოიაზრება. სწორედ მან დაწერა პირველი ქართული საფორტეპიანო ტრიო 1944 წელს.

Bedřich Smetana

Piano Trio in G Minor, Op. 15
Bedřich Smetana's Piano Trio is one of the most deeply personal works in the chamber music repertoire. Composed in 1855, the trio is a heartfelt tribute to Smetana's daughter, Bedřiška, who tragically passed away from scarlet fever at the age of four. The emotional intensity and lyrical beauty of the piece reflect Smetana's profound grief and love for his lost child, making it a deeply moving and expressive work. Despite the mixed reactions at the 1855 premiere, the Piano Trio was well-received. Franz Liszt enjoyed it when visiting Smetana in Bohemia. The Trio quickly established Smetana as a significant composer in the realm of chamber music, showcasing his mastery of form and his ability to convey deep emotion through music. While Smetana is often celebrated for his later works that embody Czech nationalism, the Piano Trio already hints at his interest in incorporating Czech folk elements into his compositions. This piece, while intensely personal, also contributes to the development of a distinctive Czech musical identity.

Felix Mendelssohn

Piano Trio No. 2 in C Minor, Op. 66
Felix Mendelssohn composed his Second Piano Trio at the end of his career, in 1845. The composer presented the Trio as a birthday gift to his beloved sister Fanny, but she was not the dedicatee. "Nothing is good enough for you, not even this trio," wrote Mendelssohn to the renowned violinist and composer Louis Spohr who performed the Trio with Mendelssohn many times. Mendelssohn was too modest. The Second Piano Trio is considered one of his most important masterpieces. Along with the high quality of the music, it carries a special meaning: the composer died two years after creating it. The C-minor Piano Trio entered music history as Mendelssohn's last major chamber work.

Meanwhile in Georgia...

The first Georgian Piano Trio was composed a century after Mendelssohn created his C-minor Piano Trio. Georgian classical music, based on Western European traditions, has been developing only since the beginning of the 20th century. The leading genres were opera, choral, and vocal music. Although Dimitri Arakishvili composed his first chamber work, Prelude and Fugue for String Quartet, in 1901, this was more of an exception. Shalva Taktakishvili (1900-1965) is considered a pioneer of chamber music in Georgia. He composed the first Georgian Piano Trio in 1944.

პროგრამის შესახებ
ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია
Programme Notes
by Nino Jvania

TSINANDALI FESTIVAL

Aug 31 2024

6TH EDITION Sep 8